

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo pôdohospodárstva“) predkladá návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 247/2024 Z. z. o príspevkoch poskytovaných z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) v nadväznosti na platné a účinné nariadenia Európskej únie, ktoré upravujú spoločnú poľnohospodársku politiku Európskej únie 2023 – 2027 (ďalej len „spoločná poľnohospodárska politika“), a to s ohľadom na hodnotenie účinnosti podporných nástrojov spoločnej poľnohospodárskej politiky, poskytovanie priamych podpôr a organizovanie trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami.

Pre oblasť spoločnej poľnohospodárskej politiky sa v roku 2023 začalo nové programové obdobie, ktorým dochádza k zmene viacerých pravidiel implementácie Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (ďalej len „poľnohospodársky fond“) a Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (ďalej len „záručný fond“), ktoré sú upravené v nových nariadeniach Európskej únie, predovšetkým v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021) v platnom znení (ďalej len „nariadenie (EÚ) 2021/2115“) a nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021) v platnom znení (ďalej len „nariadenie (EÚ) 2021/2116“), ktoré sú účinné od 7. decembra 2021. V rámci slovenského právneho poriadku je potrebné na tieto zmeny reagovať a upraviť relevantnú legislatívu v súvislosti s riadiacimi a kontrolnými mechanizmami v podmienkach Slovenskej republiky.

Cieľom návrhu zákona je implementovať niektoré ustanovenia nariadenia (EÚ) 2021/2115 a nariadenia (EÚ) 2021/2116 týkajúce sa hodnotenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 - 2027, kontroly zákonnosti a správnosti operácií financovaných zo záručného fondu, osobitného konania o priamych podporách, ako aj osobitných konaní vo veciach spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov alebo podpôr na sektorové intervencie, predchádzania nezrovnalostiam a podvodom, ich odhaľovania a nápravy a vymáhania neoprávnených platieb a úrokov.

V súčasnosti práva a povinnosti pri výkone kontroly v zákone č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej

len „zákon č. 280/2017 Z. z.) nie sú upravené priamo, ale len prostredníctvom odkazu na ustanovenia § 8 až 12 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov. Keďže tieto ustanovenia nezohľadňujú špecifiká pri výkone kontroly v oblasti priamych podpôr (administratívna kontrola, správa o kontrole na mieste, diaľkové snímanie dielov pôdnych blokov, systém monitorovania plôch), z hľadiska zabezpečenia primeranej miery právnej istoty a ochrany finančných záujmov Európskej únie je potrebná ich osobitná úprava.

Zároveň opatrenia na predchádzanie nezrovnalostiam a podvodom, ich odhaľovanie a náprava obsahujú ustanovenia, ktoré nie sú v súlade s podmienkami na poskytnutie podpôr ustanovenými v Strategickom pláne spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 - 2027 a taktiež podmienkami vyžadovanými nariadeniami (EÚ). V nadväznosti na identifikované nedostatky zákonnej úpravy sa navrhujú prijať také opatrenia na predchádzanie nezrovnalostiam a podvodom, na ich odhaľovanie a nápravu, ktoré budú v súlade s podmienkami oprávnenosti definovanými v Strategickom pláne spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 - 2027 a ktorými sa zabezpečia práva kontrolovaných subjektov v procese zisťovania nezrovnalostí (právo podať námietky).

V oblasti konania o priamych podporách je cieľom zefektívnenie administratívnych procesov. Zároveň sa zefektívni proces administrácie podaní v konaní o priamych podporách.

Návrh zákona bude mať pozitívny aj negatívny vplyv na podnikateľské prostredie. Návrh zákona nemá vplyvy na životné prostredie, rozpočet verejnej správy, limit verejných výdavkov, sociálne vplyvy, vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, ani vplyvy na informatizáciu spoločnosti a na služby verejnej správy pre občana.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, zákonmi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právne záväznými aktmi Európskej únie.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.